Sprievodca efektívnou implementáciou Dodatku č. 2 na úrovni základných škôl

Dodatkom č. 2 sa dopĺňajú vzdelávacie programy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením a všeobecným intelektovým nadaním pre základné vzdelávanie pre účely školskej integrácie.

Dodatok č. 2 bol schválený MŠVVaŠ SR s účinnosťou od 1. Februára 2019.

Úvod

Podľa **Dodatku č. 2** sa v príslušných vzdelávacích programoch pre žiakov so zdravotným znevýhodnením a žiakov so všeobecným intelektovým nadaním pre základné vzdelávanie na koniec časti Úvod dopĺňa text, ktorý znie:

„Vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením alebo žiakov so všeobecným intelektovým nadaním formou školskej integrácie sa uskutočňuje v triedach alebo výchovných skupinách spolu s ostatnými žiakmi školy podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ak je to potrebné. Pri tvorbe individuálneho vzdelávacieho programu škola vychádza zo záverov a odporúčaní uvedených v správach z diagnostického vyšetrenia Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie alebo Centra špeciálno-pedagogického poradenstva zaradeného do siete škôl a školských zariadení, s prihliadnutím na aktuálne podmienky školy.“

Na základe Dodatku č. 2 môže škola zabezpečiť školskú integráciu žiakov so zdravotným znevýhodnením a všeobecným intelektovým nadaním prioritne prostredníctvom vypracovania Individuálneho vzdelávacieho programu. Dokument *Sprievodca efektívnou implementáciou Dodatku č. 2* je podporným materiálom pre riaditeľov škôl, odborných a pedagogických zamestnancov základných škôl a zákonných zástupcov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Vysvetľuje základné východiská a postup pri školskej integrácii, vrátane návrhu štruktúry individuálneho vzdelávacieho programu.

Prínos individuálneho vzdelávacieho programu

Individuálny vzdelávací program (ďalej len „IVP“) v sebe integruje dôležité informácie týkajúce sa individuálneho vzdelávacieho procesu žiaka so zdravotným znevýhodnením alebo všeobecným intelektovým nadaním. Cieľom IVP je je vytvoriť podmienky pre vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, prostredníctvom úpravy metód, foriem a obsahu a kompenzačných pomôcok tak, aby sa zabezpečilo vzdelávanie v súlade s potenciálom žiaka.

IVP učiteľovi umožňuje podľa neho systematicky postupovať a žiakovi dáva príležitosť postupovať podľa vlastných schopností, individuálnym tempom, bez toho, aby ho stresovalo porovnávanie so spolužiakmi. Úlohou školy pri vypracovaní IVP je nastaviť podmienky vzdelávania žiaka so zdravotným znevýhodnením a všeobecným intelektovým nadaním tak, aby bolo vzdelávavanie v jeho najlepšom edukačnom záujme. To znamená, aby napriek obmedzeniam vyplývajúcim zo zdravotného znevýhodnenia dokázal nadobudnúť čo

najviac kompetencií definovaných Štátnym vzdelávacím programom, resp. ak ide o žiaka so všeobecným intelektovým nadaním, aby dokázal rozvíjať svoj potenciál v kompetenciách, v ktorých sa prejavuje jeho nadanie.

Kedy zvážiť integráciu žiaka?

Prvý impulz k integrácii prichádza v momente, keď škola v priebehu školskej dochádzky zistí, že niektorý žiak nenapreduje napriek priebežnej podpore učiteľov.

Štartom prípravného procesu školskej integrácie je odporučenie triedneho učiteľa zákonnému zástupcovi navštíviť Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie alebo Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva, ktoré sú zaradené do siete škôl a školských zariadení (ďalej ako „poradenské zariadenie"). V záujme žiaka sa potom uplatní odporúčanie poradenského zariadenia na zmenu formy vzdelávania (školská školská integrácia v bežnej triede, špeciálna trieda alebo špeciálna škola[1]). Zmena formy vzdelávania na žiadosť zákonných zástupcov je po vzájomnej dohode so školou možná, v sporných prípadoch môže v prípade sporu škola -zákonný zástupca rozhodnúť súd s ohľadom na najlepší záujem dieťaťa.
Ak je zdravotné znevýhodnenie zistené ešte pred nástupom do školy a zákonný zástupca požiada o vzdelávanie v bežnej základnej škole, vzdelávanie sa od začiatku realizuje formou školskej integrácie.

Formálne kroky pri školskej integrácii

Ak ide o žiaka, ktorého ŠVVP sú identifikované pred nástupom do ZŠ, je nevyhnutné, aby poradenské zariadenie so súhlasom zákonného zástupcu iniciovalo dostatočne včas prípravu prostredia pre proces školskej integrácie v ZŠ. Ak nastane identifikácia špeciálnych výchovno - vzdelávacích potreb žiaka už pri zápise, alebo až počas školskej dochádzky, zákonný zástupca navštívi poradenské zariadenie v súčinnosti so školou, ktorá pripraví svoje stanovisko pre opodstatnenie diagnostiky.

Po absolvovaní vyšetrenia sa škola i zákonný zástupca riadia závermi vyšetrenia. Po diagnostikovaní ŠVVP a odporúčaní školskej integrácie zákonný zástupca podá škole žiadosť o integráciu žiaka a zároveň prikladá správu z diagnostického vyšetrenia, ktorá je pedagogickou dokumentáciou v zmysle zákona. Ak nemá dôjsť k zmene formy vzdelávania, ďalšie žiadosti sa v priebehu dochádzky do ZŠ nepodávajú.

Škola sa oboznámi so závermi správ a prerokuje potreby žiaka v pedagogickej rade. Súhlas alebo rozhodnutie riaditeľa o zmene formy vzdelávania sa v písomnej forme (v zmysle zákona o správnom konaní) nevydáva. Žiak má po žiadosti zákonného zástupcu a potvrdení ŠVVP zo strany poradenského zariadenia právo na integráciu, pričom úlohou školy je v súčinnosti so zákonným zástupcom a poradenským zariadením vytvoriť podmienky na integrované vzdelávanie.

Riaditeľ školy nemôže odmietnuť prijatie a vzdelávanie žiaka s diagnostikovanými ŠVVP, ktorý do tejto školy patrí podľa bydliska[1]. Škola, resp. určený zamestnanec, vyplní tlačivo Návrh na vzdelávanie žiaka so ŠVVP, kde sa uvedie dátum prerokovania na pedagogickej rade a zákonný zástupca je poučený o všetkých právach a povinnostiach spojených s integráciou.

Druhá časť záznamu o prehodnotení návrhu na zmenu formy vzdelávania žiaka sa vypĺňa iba pri ukončení školskej integrácie alebo prechode z školskej integrácie do špeciálnej triedy/školy či naopak. Inak sa daná časť nevypĺňa.
K prehodnoteniu sa vyžaduje doplniť vyjadrenie poradenského zariadenia a súhlas zákonného zástupcu.

[1] § 20, ods. 5, školského zákona.

Po uplynutí času potrebného na ďalšie pozorovania žiaka, oboznámení všetkých aktérov s potrebami žiaka a po spoločnom hľadaní ciest pre jeho najlepšiu podporu, triedny učiteľ spolu s odbornými zamestnancami vypracuje pre žiaka IVP.

Ak sú v Školskom vzdelávacom programe (ďalej len ŠkVP) príslušnej školy (vrátane učebných plánov), zahrnuté postupy a konkrétne odporúčania IVP, tak integrovaný žiak postupuje podľa nich. Ak si špeciálne potreby žiaka vyžadujú úpravy oproti ŠkVP školy, škola mu na základe odporúčania poradenského zariadenia vypracuje IVP a žiak postupuje podľa týchto upravených podmienok v súlade s IVP. Hoci počet žiakov so zdravotným znevýhodnením a všeobecným intelektovým nadaním v jednej triede nie je legislatívou obmedzený, riaditeľ v rámci možností prispôsobí zoskupenie žiakov v triede dynamike a potrebám celej triedy i učiteľa.

Školská integrácia sa môže realizovať aj tak, že žiak sa presúva zo špeciálnej školy/triedy do bežnej školy/triedy. Takýto postup môže byť v konkrétnych prípadoch veľmi prospešný. Základným krokom v tomto prípade je žiadosť zákonného zástupcu o integrovanú formu vzdelávania a vyjadrenie poradenského zariadenia, že žiaka špeciálnej školy/triedy vníma ako pripraveného na integráciu do bežnej triedy ZŠ. Formálne je potrebné, aby poradenské zariadenie vydalo odporúčanie na vzdelávanie formou školskej integrácie. Mimoriadne dôležité je, aby tento proces bol veľmi citlivý. Postupnou adaptáciou, kratšími pobytmi, čiastočnou až úplnou participáciou odborného tímu v novej triede žiaka a intenzívnou spoluprácou odborného tímu a triedneho učiteľa so zákonnými zástupcami dokážeme nastaviť vzdelávanie v najlepší prospech žiaka so zdravotným znevýhodnením a všeobecným intelektovým nadaním a ostatných žiakov triedy i všetkých aktérov školy.

Ako postupovať pri školskej integrácii žiaka so zdravotným znevýhodnením a všeobecným intelektovým nadaním v bežnej triede ZŠ?

1. **Zákonný zástupca** dieťaťa so ŠVVP **má právo rozhodnúť**, či jeho dieťa bude vzdelávané v štandardnej triede ZŠ, v špeciálnej triede alebo v špeciálnej škole.

2. **Ak sa zákonný zástupca rozhodne pre vzdelávanie dieťaťa v bežnej triede, podá škole žiadosť o integráciu (začlenenie) dieťaťa** doloženú Správou z diagnostického vyšetrenia v poradenskom zariadení (štátne alebo neštátne CPPPaP alebo CŠPP zaradené v sieti škôl a školských zariadení[2]), ktorého súčasťou je písomné vyjadrenie k školskému začleneniu. V prípade **potreby zákonný zástupca ku správe doplní i výsledky odbornej lekárskej diagnostik**y.

3. **Škola nemôže odmietnuť prijať a vzdelávať žiaka** s diagnostikovanými špeciálnymi výchovno - vzdelávacími potrebami (ŠVVP), ktorý do tejto školy patrí podľa bydliska (žiak má trvalý pobyt v školskom obvode spádovej školy, kde má právo absolvovať povinnú 10 ročnú školskú dochádzku).

4. **Riaditeľ školy pred prijatím žiaka so zdravotným znevýhodnením a všeobecným intelektovým nadaním do školy poučí zákonného zástupcu** o všetkých možnostiach vzdelávania jeho dieťaťa (informovaný súhlas - písomný súhlas fyzickej osoby, kde sa uvedie, že osoba bola riadne poučená o dôsledkoch svojho súhlasu). Uvedené sa týka aj riaditeľa bežnej ZŠ, nie iba špeciálnej triedy alebo ŠZŠ.

5. Žiakovi sa vyplní **„Návrh na vzdelávanie dieťaťa alebo žiaka so špeciálnymi výchovno- vzdelávacími potrebami v materskej škole, základnej škole, strednej škole a v špeciálnej škole“[3].** Ide o spoločné tlačivo pre všetky úrovne

[2] https://vudpap.sk/odborny-portal/zlozky-systemu-vychovneho-poradenstva-a-prevencie/
[3] https://edicnyportal.iedu.sk/Forms/Show/3093

vzdelávania.

6. Za kompletné vyplenie **Návrhu zodpovedá riaditeľ školy, ktorý ho podpisuje**. Pri jeho vypĺňaní spolupracujú: triedny učiteľ, školský špeciálny pedagóg, školský psychológ, sociálny pedagóg a zákonný zástupca, prípadne odborní zamestnanci príslušneho poradenského zariadenia.

7. V ZŠ, ktorá nie je špeciálnou školou a vzdeláva žiakov so ŠVVP, **pôsobí podľa potreby školský špeciálny pedagóg alebo liečebný pedagóg, školský logopéd alebo školský psychológ, ak vzdelávajú viac žiakov so ŠVVP** (okrem žiakov so zdravotným znevýhodnením a všeobecným intelektovým nadaním vzdelávaných v špeciálnych triedach).

8. Riaditeľ školy, ktorá nie je spádovou školou dieťaťa, vyjadruje podpisom Návrhu súhlas s individuálnou školskou integráciou (začlenením) žiaka so ŠVVP v škole.

9. Ak **riaditeľ školy** alebo **príslušné poradenské zariadenie zistí, že vzdelávanie nie je na prospech** začlenenému žiakovi alebo žiakom, ktorí sú účastníci výchovy a vzdelávania, **navrhne** iný spôsob vzdelávania dieťaťa. Ak s ním zákonný zástupca nesúhlasí, môže sa škola obrátiť na súd.

10. Príslušný orgán štátnej správy v školstve **uhradí zo štátneho rozpočtu žiakovi cestovné náklady** vo výške ceny miestnej hromadnej dopravy na jeho dopravu do a zo školy, do ktorej bol žiak po zmene zaradený.

11. Žiak so zdravotným znevýhodnením a všeobecným intelektovým sa vzdeláva podľa **Individuálneho vzdelávacieho programu (IVP)** – ak je to vzhľadom na jeho zdravotné znevýhodnenie potrebné.

12. **IVP** má obsahovať základné informácie o žiakovi a vplyve jeho diagnózy na výchovno-vzdelávací proces. Škola si môže vybrať štruktúru, podľa ktorej vypracuje IVP (návrh je súčasťou dokumentu).

13. Pri výchove a vzdelávaní žiaka so zdravotným znevýhodnením alebo individuálnym nadaním sa postupuje podľa **vzdelávacieho programu pre jednotlivé druhy zdravotného znevýhodnenia a všeobecného intelektového nadania** alebo podľa **IVP.**

14. Žiak so zdravotným znevýhodnením môže byť na základe odporúčania lekára alebo odborného zamestnanca poradenského zariadenia **oslobodený od vyučovania niektorého predmetu** (Telesná výchova, druhý Cudzí jazyk, a pod.). Toto rozhodnutie vydáva riaditeľ školy podľa z 596/2003 Z.z.

Na základe odporúčania poradenského zariadenia **možno žiaka oslobodiť od klasifikácie z predmetu.** Rozhodnutie sa vydáva na jeden rok. Žiak sa zúčastňuje vyučovania a aktívne pracuje na hodinách, na vysvedčení sa uvádza „absolvoval“. V prípade hodnotenia stupňom nedostatočný, sa uvádza „neprospel “.

15. Žiakovi so zdravotným znevýhodnením a všeobecným intelektovým nadaním, ktorému jeho zdravotný stav neumožňuje účasť na vzdelávaní v škole, môže riaditeľ školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu doloženej vyjadrením lekára **povoliť individuálne vzdelávanie**. Vzdelávanie žiaka zabezpečuje škola, ktorá o povolení individuálneho vzdelávania rozhodla a to v rozsahu najmenej dve hodiny týždenne.[4]

16. Žiak, ktorému bolo povolené individuálne vzdelávanie na základe odporúčania lekára z dôvodu jeho zdravotného znevýhodnenia, **nevykonáva komisionálnu skúšku**. Pedagogický zamestnanec, ktorý zabezpečuje vzdelávanie, **polročne predkladá** riaditeľovi školy **písomnú správu o postupe a výsledkoch** výchovno - vzdelávacej činnosti so žiakom, na základe ktorej po prerokovaní v pedagogickej rade sa **vykoná hodnotenie o prospechu žiaka[5].**

17. Povolenie vzdelávania podľa § 26 ods. 2 škols. zákona t.j. podľa individuálneho učebného plánu, **možno uplatniť u žiaka s nadaním, ale aj zo závažných dôvodov,** v súlade s predmetným zákonom**.** Okrem tehotenstva a materstva je **takým závažným dôvodom aj vzdelávanie žiaka so zdravotným znevýhodnením**, ktorého stav **vyžaduje** individuálne (domáce) vzdelávanie.

18. Súčasťou IVP žiaka so zdravotným znevýhodnením a všeobecným intelektovým nadaním môže byť aj úprava

[4] (§ 24, bod (2) a), bod (3), škols. zákona
[5] (§ 24, bod (8), škols. zákona

učebných osnov v predmete – prispôsobí sa obsah a formy vzdelávania.

19. **IVP sa môže prípadne dopĺňať a meniť počas školského roka**. Odporúča sa, aby bol podpísaný riaditeľom školy, triednym učiteľom, učiteľmi predmetov, ktorých sa týka, zákonným zástupcom a v prípade plnoletosti aj samotným žiakom.

20. **Rediagnostika žiakov so zdravotným znevýhodnením a všeobecným intelektovým nadaním** sa vykonáva vždy, ak je odôvodnený predpoklad, že došlo k zmene jeho špecifických výchovno-vzdelávacích potrieb a je potrebné upraviť alebo optimalizovať jeho edukáciu. O rediagnostické vyšetrenie môže požiadať škola, zákonný zástupca alebo v prípade potreby Štátna školská inšpekcia.

21. **V triednom výkaze** sa na polroka a na konci školského roka začlenenému žiakovi, ktorý bol vzdelávaný podľa IVP, v **poznámke uvedie**: „Žiak postupoval podľa IVP a je evidovaný ako integrovaný".

22. Žiakovi so zdravotným znevýhodnením, ktorý bol vzdelávaný podľa **IVP, sa v doložke vysvedčenia uvedie**: „Bol/a vzdelávaný/á podľa IVP ..." , alebo ak sa to týkalo iba niektorých predmetov: „Bol/a vzdelávaný/á podľa IVP uplatňovaného v predmete/och...". (MP č. 22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ).

23. Žiakovi, ktorý mal z dôvodu zdravotného znevýhodnenia upravené učebné osnovy, sa táto skutočnosť uvádza v doložke vysvedčenia. **V doložke vysvedčenia** žiaka so zdravotným znevýhodnením je možné uviesť aj ďalšie **dôležité skutočnosti** súvisiace s jeho vzdelávaním. Napr. žiakovi s mentálnym postihnutím, ktorý je vedený ako začlenený v bežnej triede ZŠ sa uvedie: „Bol/a vzdelávaný/á podľa IVP - A(B,C) variantu ŠZŠ".

24. Žiakovi, ktorý mal z dôvodu zdravotného znevýhodnenia **redukovaný obsah vzdelávania,** sa táto skutočnosť **uvádza v doložke vysvedčenia.**

25. Žiakovi, ktorý mal z dôvodu zdravotného znevýhodonenia **upravené učebné osnovy**, sa táto skutočnosť **uvádza v doložke vysvedčenia**.

26. Integrovaný žiak môže byť **hodnotený stupňom nedostatočný**, ak nedostatočné výsledky dosiahol aj v predmetoch bez priamej súvislosti s charakterom jeho poruchy alebo postihnutia, má IVP a úpravu obsahu vzdelávania v predmete. Uvedené hodnotenie je potrebné prerokovať s poradenským zariadením, kde je dieťa dispenzarizované, alebo s odbornými zamestnancami školy, na základe komplexného posúdenia pedagóga, ktorý predmet vyučuje a triedneho učiteľa integrovaného žiaka.

27. **Pri hodnotení a klasifikácii žiakov so zdravotným znevýhodnením** je potrebné dodržiavať ustanovenia § 55 ods. 4 školského zákona a príslušné pokyny na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov.[6]

28. Tie výkony žiaka, ktoré sú ovplyvnené jeho postihnutím, sa nehodnotia negatívne.

29. Žiak so zdravotným znevýhodnením a všeobecným intelektovým nadaním môže byť vzdelávaný za prítomnosti **asistenta učiteľa (AU)**, ak to vyžaduje jeho zdravotné znevýhodnenie. Návrh na AU dáva príslušné poradenské zariadenie. Určuje druh a stupeň postihnutia žiaka, bariéry, ktoré musí prekonávať žiak za pomoci AU a rozsah prítomnosti AU na vyučovaní.

30. Školy a školské zariadenia majú právo získavať a spracúvať údaje o deťoch a žiakoch týkajúce sa ich fyzického zdravia a duševného zdravia, mentálnej úrovne, vrátane výsledkov pedagogicko-psychologickej a špeciálno-pedagogickej diagnostiky[7]. Poradenské zariadenia môžu poskytovať školám a školským zariadeniam výsledky diagnostiky žiakov, pričom nepotrebujú na sprostredkovanie súhlas zákonného zástupcu.

31. **Poradenské zariadenia** môžu **poskytovať školám** a školským zariadeniam **výsledky diagnostiky** žiakov, vrátane ich mentálnej úrovne a **nepotrebujú k tomu súhlas zákonného zástupcu.**

32. Ak **žiak so zdravotným znevýhodnením a všeobecným intelektovým prechádza na inú školu** – riaditeľ školy zašle fotokópiu dokumentácie žiaka. Odporúča sa, aby tento postup riaditeľ uplatňoval aj pri prestupe žiaka na vyšší stupeň vzdelávania.

---

[6] MP č.22/2011na hodnotenie žiakov ZŠ, príloha č.2 **(**napr. ak žiaka s AS alebo ADHD nie je vhodné v niektorých predmetoch alebo v určitom období vzdelávať v škole, no nie je nevyhnutné ho oslobodiť od povinnosti dochádzať do školy na základe § 24 ods. 2 písm a) škols. zákona).

7§11 ods. 6 pís.a), bod 8 Školského zákona

33. Žiak so zdravotným znevýhodnením a všeobecným intelektovým nadaním má v **prihláške na strednú školu uvedený príslušný kód pre integráciu**. Riaditeľ strednej školy stanoví v rámci prijímacieho konania kritériá na prijatie žiaka v súlade s profilom absolventa.

Fázy tvorby Indivuduálneho vzdelávacieho programu a jeho význam

Tvorba Individuálneho vzdelávacieho programu (IVP) má svoje fázy, ktoré je potrebné dodržať - prípravnú fázu, fázu vypracovania, realizácie a fázu hodnotenia.

- ✓ Vo fáze **prípravy** je dôležité najmä štúdium podkladov pre vytvorenie IVP (správ z diagnostických vyšetrení a relevantných pedagogických diagnostík), konzultácie s odbornými zamestnancami školy/centra, konzultácia so zákonnými zástupcami.
- ✓ Pri samotnom **vypracovaní** dokumentu učiteľom/učiteľmi je dôležité spolupracovať s odbornými zamestnancami, mať ich podporu a oboznámiť zákonných zástupcov s IVP.
- ✓ V rámci **realizácie** je nevyhnutné edukovať žiaka v podmienkach upravených IVP, rovnako aj hodnotenie žiaka v nadväznosti na IVP. Súčasne je dôležité konzultovať priebeh edukácie, hodnotenia podľa IVP so všetkými relevantnými pedagógmi vyučujúcimi v triede integrovaného žiaka.
- ✓ Vo faze **hodnotenia** evalvujeme vhodnosť úprav pre ďalšie vzdelávanie žiaka.

Všetky fázy sa cyklicky opakujú podľa potreby edukácie žiaka so zdravotným znevýhodnením a všeobecným intelektovým nadaním.

Zjednodušená štruktúra Individuálenho vzdelávacieho programu

Osobné údaje (meno žiaka, dátum narodenia a trieda, príp. škola/školy, z ktorých prestúpil)

Stručný opis záverov vyšetrení (druh a stupeň zdravotného znevýhodnenia žiaka)

Stručný opis zdrojov a rizík žiaka (aj v spolupráci s ostatnými aktérmi)

IVP vychádza zo ŠkVP školy[8] s týmito špecifikami (uvedú sa iba tie skutočnosti, ktoré sú oproti ŠkVP školy iné - napr. profil žiaka, dlhodobé, krátkodobé ciele, redukcia učiva v niektorom vyučovacom predmete[9], rozšírenie obsahu niektorého vyučovacieho predmetu/predmetov, doplnenie učebného plánu o nový/špecifický predmet/predmety, individuálny učebný plán alebo individuálne vzdelávanie, špecifické

[8] Podobne ako sa v Manuáli na tvorbu ŠkVP v ZŠ (iŠkVP, 2015, s.13) predpokladá, že škola vychádza zo Štátneho vzdelávacieho programu a v ŠkVP uvedie najmä zmeny, doplnenia, špecifiká, rovnako pri tvorbe IVP vychádzame zo ŠkVP danej školy a v IVP uvedieme stručne už iba špecifiká. Tento postup logicky predpokladá aj § 7 školského zákona.

[9] Žiaci so zdravotným znevýhodnením - okrem žiakov s mentálnym postihnutím - plnia rovnaké ciele vzdelávania ako žiaci bez zdravotného znevýhodnenia. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam žiaka so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby učebné výsledky žiaka zodpovedali profilu absolventa príslušného stupňa vzdelávania s prihliadnutím na druh a stupeň postihnutia alebo narušenia žiaka. Konkrétne úpravy vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením alebo so všeobecným intelektovým nadaním sa v školách uplatňujú na základe odporúčaní poradenských zariadení, ktoré pre školu vypracúvajú v súlade so všeobecnými záväznými právnymi a rezortnými predpismi v zmysle vyššie uvedeného.

individuálne alebo skupinové intervencie odbornými zamestnancami, špeciálne učebné či kompenzačné pomôcky, špecifické postupy, spôsoby práce v triede, hodnotenie, opis odbornej podpory, asistent učiteľa, či intervencie v poradenských alebo zdravotníckych zariadeniach a pod.):

- .
- .
- .
- .

Vypracovali:
Triedny učiteľ (*zodpovedá aj za oboznámenie ostatných predmetových učiteľov a spoluprácu s nimi*):
Školský špeciálny pedagóg:

V spolupráci:
Zákonný zástupca žiaka: (podpis)

Schválil: (pečiatka a podpis riaditeľa školy), dňa:

Priebežné poznámky, zmeny, úpravy (hodnotenie, zlepšenie, zhoršenie, nové úpravy - dátum, krátky opis a podpis)[10], napr.:

- ➔ *od 3. roč. - pridané raz týždenne reedukácie v poradenskom zariadení a raz týždenne intervenčné stretnutia so školským špeciálnym pedagógom,*
- ➔ *od polroka 4. roč. - zaradený raz týždenne do menšej intervenčnej skupiny so školským psychológom*
- ➔ *od 6. roč. - oslobodený od klasifikácie v NEJ*
- ➔ *od 7. roč. - žiak už nevyžaduje špecifické individuálne intervencie so špeciálnym pedagógom, vzhľadom k ťažkostiam v správaní pokračuje v individuálnej starostlivosti u školského psychológa dvakrát mesačne,*
- ➔ *záver 8. roč. - žiakovi bola udelená pochvala za výrazné zlepšenie v prospechu a správaní,*
- ➔ *od 8. roč. - žiak je už len sledovaný odbornými zamestnancami a príležitostne sa realizujú kontrolné stretnutia so školským psychológom a špeciálnym pedagógom, príp. špecifická podpora pri väčších písomných prácach.*

Záver

Dokument bol vypracovaný Výskumným ústavom detskej psychológie a patopsychológie v spolupráci so Štátnym pedagogickým ústavom na základe poverenia MŠVVaŠ SR. Dokument je podporným usmernením pri implementácii Dodatku č. 2 k vzdelávacím programom pre žiakov so zdravotným znevýhodnením a intelektovým nadaním v základnom vzdelávaní.

[10] Podobne ako pri katalógovom liste žiaka sa v závere tlačivá uvádzajú nové skutočnosti, doplnenia, zmeny. Ten, kto zmenu zapísal, preukázateľne oboznámi všetkých aktérov.